

szemrehányás tehát, hogy a T. az ügyleteket közelebb hozza a játékhöz, nem helytálló.

A T. rendszere teljesen kielégíti a szerződéshez hű fél jogos igényeit, teljesen helyreállítja a szolgáltatás és ellenszolgáltatás közötti szerződés szerű egyensúlyt, s így nem sérti a „pacta sunt servanda” elvét, ép ellenkezőleg, fokozza annak erejét, mert nemcsak a késedelmes, hanem a szerződéshez hű féllel szemben is érvényt szerez ennek a követelménynek, mert lényegileg azt akadályozza meg, hogy a szerződéshez hű fél a szerződésből nem folyó, a felek ügyleti akaratával ellenkező előnyökhöz jusson a késedelmes fél kárára. F. . . . s.

Mennyi is az a 2°/₀₀-es minimális társulati adó? A 2030/1932. M. E. rendelet tudvalevőleg kimondotta, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok akkor is tartoznak társulati adót fizetni, ha igazoltan veszteséggel zárták le az üzletévüket. Ez az adó a saját tőkét 2°/₀₀-es lenne a rendelet szerint. Nézzük csak, mi mindent írnak elő 2°/₀₀-es minimális adó fejében az adószámítási osztályok, illetve a községi adóhivatalok, ha a Budapesten székelő társaság telepe illetve üzeme — ami gyakori — nincs Budapesten.

Tegyük fel, hogy egy részvénytársaság az 1925. évi újértékelésű mérlegében saját tiszta vagyonát az akkori magas ingatlan és anyagárak mellett 100.000 pengőre értékelte (ami ma már a legjobb esetben sem lesz több 50—60.000 pengőnél), akkor függetlenül attól, hogy ebből a 100.000 pengőből mennyi az alaptőke, tőketartalék stb., a 100.000 pengő saját tőke (!) után az adófelügyelőség kivét a fenti rendelet szerint 200 pengőt. Ebből 20% a társaság igazgatóságának székhelyén, tehát Budapesten iratják elő, amíg 80%-ot előírásra és behajtásra átutalnak ahhoz a községhez, melynek területén az ipartelep fekszik. A

Budapesten előírt 20% adó tehát	40.—
ehhez 40% rendkívüli pótlék (1390/1933. M. E. 5. §.)	16.—
rokkant adó	2.—
1½% utadó	—60
50% községi pótdadó	20.—
16% betegápolási pótdadó	6.40
4% kereskedelmi és iparkamarai illeték	1.60

összesen Budapesten P 86.60

Nézzük már most, mit írnak elő az üzemhelyen, a község-házán. Vegyünk pedig egy olyan megyét, amelyik a többiekhez viszonyítva se nagyon alacsony, se túl magas kulccsal veti ki a pótdadót, Fejér megyét:

80% átutalt adó, mint alap	160.— P
40% rendkívüli pótlék	46.— „
5% rokkant adó	8.— „
50% községi pótdadó	80.— „
16% -os betegápolási pótdadó	25.60 „
4% -os iparkamarai illeték	6.40 „
26% -os vármegyei pótdadó	41.60 „
14% -os „ útdadó	41.60 „
összesen vidéken	<u>390.00 P</u>

jár ezeken felül még Budapesten az egész 200 pengő után (nem megosztva) 20% inségjárulék címén 40.— pengő.

Összesen kell tehát fizetni 200 pengő társulati adónál	
Budapesten adó és pótdadók	80.60 P
„ inségjárulék	40.— „
Vidéken adók és pótdadók	<u>390.— „</u>
összesen teiát	<u>510.60 P</u>

Ennyi lesz tehát a veszteséggel működő társulatok terhére kivetett 2°/₀₀-es minimális adótétel minden 200.— pengőjéből, amíg előírják. Hát még ameddig behajtják!

Dr. Meller Victor.

Elállás a részletügylettől. A részletügylet jelentősége Magyarországon napról-napra nő, anélkül, hogy ebben a körben felmerülő problémákat frott jog szabályozná. E sorok célja, csupán egy kérdésnek, az elállás jogi szabályozásának a vizsgálata, amely kérdés a részletügylet terén óriási fontossággal bír. Ez a kérdés speciálisan szabályozva egyáltalán nincs, pedig ez igen fontos volna, mert különösen a jelenlegi nyomasztó viszonyok között nagyon gyakori, hogy a részletügylet egész gazdasági alapja megdől. Kézen-közön ügyletnél nem probléma az elállás. Az időbelileg eltolódott szolgáltatásokból álló ügyleteknél is kifejecesedtek már az elállás jogszabályai, csupán a részletügyletnél van zavar.

A részletügyletet jelenleg sem törvény, sem rendelet nem szabályozza, hanem csupán a teljesen gyakorlatiatlan 1883: XXXI. t.-c. hatályos, amely a közforgalom tárgyát tevő érték-papiroknak részletfizetés mellett való eladását szabályozza.

A részletügylettől való elállás kérdését nem az eladó szemzögéből kell nézni. A részletre eladó, — a gyakorlati élet tanúsága szerint — épen elég jogi sánccal tudja körülvenni érdekét, amely abban kulminál, hogy magának a fizetések zavartalanságát biztosítsa. A fizetések pontos betartásának elmulasztása esetén az eladó választhat az ügylettől való elállás, a tulajdonjog fenntartásának érvényesítése, a részletfizetés kedvezményé-